

DEBRECZEN

Helység: Debrecen, Bajcsy Zsilinszky utca 1. sz. télelelet. (Arany Bika bérház) Tel: 41-13 (7 mellék-állomással). Szerkesztőségi hivatalos órák d. u. 4 11-ig

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) télelelet. Tel: 41-13 (7 mellék-állomással.) Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

Egységes ifjúság

Alig ért véget hazánk fővárosában a Világifjúsági Találkozó, a világ haladó ifjúságának hatalmas demonstrációja a béke, az építő munka mellett. Alig hangzottak el Budapest utcáin az ifjúság dalai, a magyar parlament épületében újabb nagyjelentőségű kongresszus folyik. Összeült a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség kongresszusa, amelyen több mint hetven ország 700 kiküldöttje vesz részt, hogy ismételt hittel tegyen a béke, a haladás ügye mellett. A világ ifjúságának színe-java gyűlt össze, hogy megállapítsa annak a harcnak a menetrendjét, amelyet a haladó népek szerte a világon vívnak a fasiszma uralkodó és a háborús uszítók ellen. „Cselekvő harcosszervezetet vagyunk harcolva védők a világ demokratikus ifjúsága érdekében” — mondotta elnöki megnyitójában Guy de Boysson, s beszámolójában egymásután, idézte a demokratikus ifjúság harcainak egy-egy mérföldkővét. Akar a gyarmatok ifjúságának kizsákmányolása elleni harcot, akár az imperialisták támadó politikája elleni harcot, akár a reakciónak az ifjúság soraiba való beférkőzés elleni harcot tekintjük megállapíthatjuk, hogy a DIVSZ 1945 óta valóban jó munkát végzett. Ezek a harcok növelték az öntudatot a világ haladó ifjúságában s ezek a harcok nyitották fel egyre nagyobb mértékben az ifjúság szemét s ma már nincs olyan eldugott kis ország a világon, ahol ne ismernek a DIVSZ jelentőségét. Egyre inkább szélesedik azoknak a harcok ifjaknak tábora, akik minden erejükkel készek harcolni az emberi haladás eszméjéért s szembeszállni az imperialista háborús uszítók tevékenységével. S ez a harcosszervezet egységesebb. Hiába akarják megbontani ezt az egységet, mert amint Farkas Mihály honvédelmi miniszter nagy beszédében mondotta: „aki a békéért küzdő ifjúság egységébe harap az gránitba harap”. A DIVSZ harcosszervezete nyomán tanulta meg a világ ifjúsága, hogy a béke sikeres megvédése összeforrt a szabadság megerősítésével. Tudják, hogy csak a szabadság talaján virulhat és lehet tartós béke s azt is tudják, hogy „nem véletlen, hogy a béke legszilárdabb bástyája és legjobb védelmezője az emberi szabadság legfejlettebb országa, a szocialista Szovjetunió és a békéért folyó küzdelem zeniális vezére, az emberi szabadság legnagyobb harcosa, a mindnyájunk által szeretett és megbecsült Sztálin.” A felszabadult ifjúsággal együtt a ma még imperialista elnyomás alatt harcoló demokratikus ifjúság is jól tudja, mit köszönhet a Szovjetunióknak és minden becsületes demokrata és igaz ember szívéből szóló Mihajlov, a Komszomol főtitkára, amikor azt mondta, hogy a „szovjet nép elenségei béke és a demokrácia ellenségei”. A Komszomol főtit-

Sajtófogadás a Komszomol küldöttsége tiszteletére

Kedden délelőtt sajtófogadást rendeztek a DIVSZ II. kongresszusán résztvevő Komszomol küldöttség tagjai tiszteletére. Losonczy Géza államtitkár nyitotta meg a sajtóértekezletet. — Ezzel a sajtóértekezlettel — mondotta — annak a magyar demokratikus közvélemény részéről sürgős formában megnyilvánult általános óhajnak kívánunk eleget tenni, amely szeretné a szovjet küldöttséggel és tagjaival közelebbi és megismerkedni. Guy de Boysson mutatott rá arra, hogy az egész ifjúság előtt kell azokat a nagyszerű lehetőségeket ismertetni, amelyek a szovjet fiatalok előtt állnak a szocializmus országában. A szovjet ifjúság küldöttelei akkor, amikor ennek a feladatnak eleget tesznek, valóban az egész ifjúságnak és minden népnek tesznek szolgálatot. A magyar sajtó és rádió nevében szeretettel köszöntötte a szovjet delegáció tagjait. Ezután Kocsemaszov, a Komszomol központi bizottságának titkára bemutatva a szovjet küldöttség tagjait. — Küldöttségünk tagjai között van — mondotta — Kozsedub elvtárs, a Szovjetunió háromszoros hőse, aki a hazánk szabadságáért folytatott harcban 62 repülőgépet lőtt le. Itt van Mereszjev elvtárs, az „Igaz ember”, akit a háborús idején az állhatatosságát az egész világon jól ismerik (zúgó taps). — Falusi ifjúságunkat Koroljeva elvtársnő, a szocialista munka hőse képviseli és Zikva elvtárs, akit magas terméseredményekért kétszer tüntették ki. A szocialista ipar képviselője Roznyeva elvtársnő kezdeményezte a nyersanyag megőrzésére irányuló mozgalmat. Sashov fiatal szobrász acéltáncos két hónap alatt több mint kétszer (onna acéllal teljesítette túl a normát. Küldöttségünk tagjai között vannak a szovjet értelmiség képviselői, a Komszomol vezető munkatársai is. A szovjet ifjúság küldöttsége híven képviseli és jelképezi azokat az eredményeket, amelyeket a szovjet kormány, a kommunista párt és Sztálin elvtárs ért el az ifjúság nevelésében. A szovjet ifjúság a DIVSZ második kongresszusát kimagasló eseménynek tekint a világifjúság életében. A szovjet ifjúság biztos abban, hogy ez a kongresszus elősegíti a világifjúságnak a békéért és szabadságért folytatott harcát.

Ezután az újságírók kérdéseket intéztek a Komszomol küldöttség tagjaihoz. Elsőnek Mereszjevet kérték, beszéljen életéről és mondja el jövő tervét. — Életem ugyanolyan volt, mint minden szovjet emberé abban az időben, amikor a szovjet nép a német fasisztákat zúgatt szét — felelte Mereszjev. — Ami a jövőt illeti, egyetlen tervem a tanulás. Hatalmas zúgó taps fogadta szavait. Forró szeretettel ünnepelték az „Igaz embert”, aki millióknak mutat példát az önfeláldozó hősiességben. Kozsedub repülő alezredes, a Szovjetunió háromszoros hőse elmondta, hogy 19 éves korában vezetett először repülőgépet, s ettől kezdve élete szorosan összeforrt a sztálini légierővel. — Szeretett vezérünk, Sztálin elvtárs tanítását követve — hogy soha sem elégedjünk meg az elért eredményekkel, — a hídi akadémián igyekszem fejleszteni tudásomat és tanítom a fiatal repülőket, hogy meg tudják védeni hazánk építő, békés életét — mondta Kozsedub. Iszakova kétszeres koreosolya világbajnok elmondta, hogy a szovjet kormány és a kommunista párt mindegyike szorgalmasan támogatja az anyagi előfeltételeit, hogy minél eredményesebben képezhesse magát. Koroljeva a szocialista munka hőse, brigádvezető, a kolhoznok életéről beszélt. — A háború alatt — mondotta — mi nők helyettesítettük a férfiakat a legfelelősebb helyeken. Így lettem 17 éves koromban brigádvezető a kolhozban. Elmondta ezután, hogy a kolhoz tagjai munkájukért bőséges jutásban részesülnek. Az ő családja pl. ebben az évben munkateltetésért 24 tonna burgonyát, 10 tonna zöldséget és 14000 rubelt kapott. Kerimov, az azerbejdzsani Komszomol központi bizottságának titkára beszámolt az ifjúságnak a termelésben elért nagyszerű eredményeiről. Roznyeva, a kupavinszki textil-kombinát szövőnője a nyersanyag-megtakarítási mozgalom kezdeményezője arról beszélt, hogy a kiváló eredményt elért munkások hogyan segítik társaikat a munkában.

kárának beszámolója képet adott a szovjet ifjúság békés építőmunkájáról s a világ ifjúsága tudja, hogy példaképe, a hős lenini Komszomol mind az építésben, mind a béke megvédésében nagy harcában az élen jár. Ezt az öntudatos képzet, kulturált ifjúságot nagy tervek és bátor alkotások lelkésztik s amint Mihajlov mondotta, ez az ifjúság hisz a holnapban és bátran megy elé.

Mi, magyarok büszkék vagyunk arra, hogy mind a Világifjúsági Találkozó, mind a DIVSZ második kongresszusának színhelye hazánk fővárosa volt. Örülünk és büszkék vagyunk, mert ezek a találkozókat határtalanul megnövelték a magyar ifjúság öntudatát, harcosszorgát. Örülünk azért is, mert az itt született határozatok megerősítik a világ demokratikus ifjúságának egységét s ez az

Teljessé vált a fordulat éve az oktatás terén is

Ortutay miniszter tájékoztatója

Az új iskolai év megkezdése alkalmából az általános és középiskolák igazgatói országsszerte értekezletre ültek össze. A budapesti iskolaigazgatók értekezletén Ortutay Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter adott általános tájékoztatót. Hangsúlyozta, hogy az alkotmány hatályba lépésével teljessé vált a fordulat éve az oktatás terén is. Az új tanulmányi rendről szólva bejelentette a miniszter, hogy rövidesen megjelennek az új tankönyvek. Nagy örömmel fogadták azt a bejelentést, hogy néhány héten belül megjelenik az új iskolai rendtartás. Végül hangsúlyozta, hogy döntő kérdés a tanulmányi színvonal emelése és a tanulmányi fejelem megszüntetése is. — Munkánkban vezessen bennünket — mondotta befejezésül — az a hála és szeretet, amelyet nagy példaképünk a Szovjetunió iránt érzünk, és az a hála és szeretet, amelyet mindnyájunknak érzünk kell az országot vezető munkásságát, a Magyar Dolgozók Pártja és annak vezetője Rákosi Mátyás iránt. A megjelentek felállva, szünni nem akaró tapsal és éljenzessel ünnepelték Sztálin generalisszimust, Rákosi Mátyást és a pártot.

DÖNTŐ VÁLTOZÁS A TANULÓK SZOCIÁLIS MEGOSZLÁSÁBAN

A pedagógusok egyik legfontosabb feladata az új alkotmány tanítása, megismertetése és megszerzése minden magyar ifjúnál. Az általános iskolák színvonalát tovább kell fejleszteni. A tanulók szociális megosztása terén most már döntő változások beszélhetünk. Az általános iskolákban a lemorzsolódás veszélye szűnőben van.

„Nem akarunk háborút és keményen kiállunk a béke mellett!”

Gavrilov, Moszkva küldötte nagy beszédet mondott a DIVSZ kongresszusán

Kedden reggel 9 órakor kezdte meg a DIVSZ II. kongresszusa 5. napi tanácskozását. A kongresszus jelentőségét mutatja az is, hogy az egész világon a nagy eseményeket megillető részletességgel foglalkoznak a kongresszus üléseivel. A moszkvai rádió megállapította, hogy a kongresszuson elhangzó minden felszólalás kifejezésre juttatja, hogy a világ demokratikus ifjúságának képviselői helyeslik a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség tevékenységét és hangsúlyozzák, hogy a világ ifjúsága határozottan és energikusan támogatja a békeafarok küzdelemét a békéért, a háborús uszítók támadó terve ellen.

Lelkesen ünnepli a kongresszus a legújabb kínai győzelmet

A kongresszus keddi ülésén Le Duc Pho vietnami küldött elnököl. Elsőnek Pablo Garcia Portorico ifjúsága nevében szól az elnöki referátumhoz, majd nagy taps közepén a kínai küldöttség egyik tagja bejelentette, hogy a tízmillió lakosú Jünnan tartomány felszabadult, miután a kormányzó és a tartomány egész hadserege megadta magát. A bejelentést a küldöttek hatalmas tapsal fogadták, percekig keresztül zúgott az éljenzés, éltették a kínai nép felszabadító harcát, a kínai kommunista pártot és annak vezetőjét Mao-Ce-Tungot.

Moszkva küldöttének beszéde

Nagy ünneplések közben szólalt fel a kongresszuson Moszkva küldötte, Gavrilov — Engedjétek meg nekem, hogy a Szovjetunió fővárosa, Moszkva — ahol a nagy Sztálin él és dolgozik — fiainak és leányainak nevében átadjam forró üdvözlésüket — kezdte beszédét és szavait hatalmas taps követte, a kongresszus résztvevői felállva éltették Sztálint. A nemzetközi helyzet vázlatos után — amelyben kidomborított a háborús gyújtogatók csődjét Moszkváról számolt be. — Moszkvában most építik a földalatti vasút új, a világon legszelbebb vonalait — mondotta — Százzal emelnek többemeletes házakat, parkok, sétányok, bulvárok létesülnek, új tökök, egészségházak és üdülők nyílnak. Széles fronton folyik a munka a főváros kényelmessé tételéért és fásításáért. Moszkva a világ legszebb városa lesz. Sztálin javaslatára most építik Moszkvában az állami edzőterem

1-2 Átállás...
1-148...
1-154...
1-159...
1-169...
1-170...
1-171...
1-172...
1-173...
1-174...
1-175...
1-176...
1-177...
1-178...
1-179...
1-180...
1-181...
1-182...
1-183...
1-184...
1-185...
1-186...
1-187...
1-188...
1-189...
1-190...
1-191...
1-192...
1-193...
1-194...
1-195...
1-196...
1-197...
1-198...
1-199...
1-200...

76 emeletes épületét. Ebben az évben Moszkvában 322 főiskolában, technikumban és esti iskolában több mint 23.000 ifjú és leány tanul. Moszkva iskoláiban több mint 600 ezer gyermek jár. Minden lehetőségünk megvan a sokoldalú szellemi és fizikai fejlődésre Moszkva ifjúsága részére a szovjet kormány klubok, színházak, mozik, stadionok és könyvtárak szállítását építette. Mindezekért ifjúságunk a Bolsevik Pártnak, a kormánynak, a nagy Sztálinnak szenteljük és hálával tartozik. — Számunkra semmi sem szentebb, mint a mi szovjet hazánk, számunkra semmi sem drágább és közelebbálló, mint Lenin és Sztálin nagy pártja. Moszkvában a béke híveinek nemrég lezajlott kon-

ferenciája kinyilvánította a szovjet nép és ifjúságunk kemény elhatározását és el nem tántorítható törekvésüket a békéért való harcban minden és mindennemű háborús agresszor és gyújtogató ellen, mert nekünk drága, nagyon drága a mi szabadságunk, hazánk és jövőnk. — Nem akarunk háborút és keményen kiállunk a béke ügye mellett — folytatta Moszkva küldötte. Nem azért hajtották végre hőstetteiket a moszkvai komszomolok, mint Zója Kozmogemjenszkaja, Viktor Talanin, Natasa Kovsova és sokan mások, hogy néhány év múlva az angol-amerikai reakciók megdühödött kikk-jének bögz akaratából az emberiséget újra a háború örvényébe taszítsák.

Az első sorban állunk

Fővárosunk ifjai és leányai megbíztak, mondván el a kongresszusnak: Moszkva ifjúsága a jövőben is a béke harcosainak első sorában fog állani és a jövőben is erősíteni fogja az egész világ demokratikus ifjúságának baráti kapcsolatát. Az ifjúság egységének megőrzéséről beszélve, leleplezte az egységbontók kudarcba fulladt kísérleteit. A brüsszeli értekezletnek nem sikerült elérni az imperialisták által eléjük tűzött célt, mert a világ haladó ifjúsága jól tudja, hogy ki a halálos ellensége és ki az őszinte barátja. Tito gyarlatos árulásáról szólva, annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy Jugoszláviában érnek azok a népi erők, amelyek rendreállítását a megveszekedett Tito-Rankovic neofasizistáit és visszavezetik az országot a demokrácia táborába. Álljunk feladatunk magaslátán és fordítsuk minden erőnket arra, hogy megvédjük a szilárd és tartós békét, a fiatalság becsületét, szabadságát és jobb jövőjét — fejezte be nagy ünneplés közben szavait Moszkva kiküldötte.

Aslah Hunbaraci, a török ifjúság képviselője elmondotta, az amerikai imperialisták háborús támaszpontját akarják kiépíteni Törökországot, de a mi népként nem log idegen érdekekért harcolni és nem hajlandó Truman kiszolgálói. Nem engedjük, hogy az amerikai katonaság Törökországot hadszínterré változtassa.

Dario Valeri, az olasz szocialista ifjúság képviselője hangsúlyozta, hogy sok nyugati országban teljesen meghamisították a szocialista nevet. Mikor az áruló De Gasperi-kormány elfogadta az Atlanti-szerződést, a jobboldali szocialdemokraták ezt természetesen helyeselték. Az igazi szocialista ifjúság tüntetett a szerződés ellen és kifejezte szilárd akaratát, hogy soha nem fog harcolni a szocialista Szovjetunió ellen.

Ezután az algéri ifjúság nevében Kraba Hamou, majd a holland haladó ifjúság nevében Beley Zéhandelár beszélt. Ez utóbbi kijelentette: a haladó holland ifjúság szolidaritás az indonéz nép szabadságharcával, tiszteletet és csodálatot érez az indonéz nép és ifjúság iránt Indonéz elvtársaink biztosság lehetnek: Hollandia haladó ifjúsága folytatja harcát az imperialista holland kormány ellen. A következő felszólaló Andrey Blake, az ausztráliai haladó fiatalok küldötte volt. Beszéde után az elnök szünetet rendelt el.

Az amerikai imperializmus véres bestia

David More az Egyesült Államok fiataljainak üdvözlését tolmácsolta.

— Különösen melegen üdvözöljük a szovjet ifjúságot — mondotta —, amellyel nagy vezetők, Roosevelt idején eltérhetetlen barátságot kötöttünk.

A Wall Street hatalmas gépelete minden részében recseg-ropog — mondotta —. Az amerikai imperialisták az egyre jobban tenyegző pusztító válság rémképe kergeti öngyilkos politikájukba. Ennek a politikának áldozata az amerikai fiatalság. A hatalmas hadiküldések miatt nevéstégesen kis ösztökök jutnak csak egészségügyre, közoktatásra, lakásépítésre, a munkanélküliség biztosítására.

Biztosítja a kongresszus, hogy az amerikai delegáció támogatja a DIVSZ politikáját. Az amerikai ifjúság tudja, hogy az angol-amerikai imperializmus véres bestia, amely a Wall Streeten székelt.

— Az amerikai ifjúság azonban lassan rádöbben, a háború nem elkerülhetetlen, mert a béke erői

Angliában amerikai csapatoknak építenek szálláshelyet, de a fiatal házaspárok részére nincs lakás

A 21 éven aluli munkások csak 50 százalékát kapták a telentelek bérének, a fiatal leányok csak 40 százalékát. Amerikai csapatok számára építenek szálláshelyeket, de a fiatal házaspárok részére nincs lakás. Mindez annak a politikának a következménye, amelyet az úgynevezett munkáspárti vezetők folytatnak és ez a politika semmivel sem különbözik a tory-pártnak, a nyílt reakció pártjának politikájától.

Butorszövetek, függönyök, paplanok, mindenféle lakberendezési cikkek óriási választékban

HAAS ÁRUHÁZBAN

Vöröshadsereg-útja 58 szám.

Harc a nevelők nemzetközi egységéért

Nemrég zajlott le Varsóban a Pedagógusok Világszervezetének varsói Kongresszusa, melynek eredményeiről nyilatkozatot tett közlé Béki Ernő a Pedagógus Szakszervezet főtitkára.

— A világ haladó pedagógusai előtt komoly feladatok állanak, melyek elvégzéséhez feltétlenül szükséges a nevelők nemzetközi egysége. A varsói kongresszus nagymértékben hozzájárult ennek megvalósításához. A kongresszuson nagy figyelmet keltett a szovjet delegáció nevében felszólaló Parfjonova asszony beszéde, aki megdöbbentő képet tárt a kongresszus elő a gyarmati országok népeinek helyzetéről. Elmondotta, hogy a gyarmatokon ötszáz millió ember közül 480 millió soha nem járt iskolába és a nevelők szegénytelenség helyzetben tengődnek. *A világ haladó nevelői hiúsítsák meg — mondotta — hogy az imperialisták az iskolákat is háborús propagandájuk céljaira használják fel.*

A kongresszus által elfogadott határozati javaslat egyébként — folytatta nyilatkozatát Béki Ernő —, foglalja közre a nevelők szociális helyzetével, továbbá nyomatékosan felhívja a világ összes nevelő szervezetét, hogy tevékenyen vegyenek részt a béke megvédéséért folytatott küzdelemben.

Debreceni dolgozók a Balatonon

Az idén már a legszelebb dolgozó rétegek vettek részt a nyaralásban nemcsak a Balatonon, hanem az ország legszebb üdülőhelyein. A városokba dolgozói közül mosi érkeztek vissza nyaralásukból Hegedüs Erzsébet, Szabó Erzsébet, Nagy Zoltán, Vaj János és még sokan mások, akik nyaralásukról az alábbiakat mondták el szerkesztőségünkben.

Feljuttatott emlékek maradnak mindnyájunk számára a Balatonkenesei szép napok. 400—500 dolgozó volt együtt és valamennyien egy nagy közösségben élünk. Üdülésünk alatt állandóan gondoskodtak szórakoztatásunkról, és mi, akiknek soha nem volt része ilyesmiben, önfeláldozóan adták a drága perceket, amelyeket a Balaton szépsége, a hely varázsa nyújtott valamennyiünknek.

Alkonykor kiültünk a mólóra, hallgattuk a halkán morajló hullámverést. A vízben bibircsökököt húzott a nap, és átellenben két párafátyolt húzott a hegyekre a szürkület. Énekeltünk... A közösség felemelő érzése fogott el...

Nagyzerű élmény volt Dulya István budapesti gázgyári munkásnékes műsora. Operatárszereket adott elő. Szeretnénk, ha a VAOSZ meghívna Debrecenbe vendégszerelőnk.

A rövid beszélgetés végetért... Meggyőződöttünk róla, hogy a népi demokrácia valóban a dolgozók legszelebb tömegei részére biztosítja a nyaraláshoz való jogot. És ők boldogan, és hálásan élnek ezzel a joggal.

A SZOT távirata a finn munkásokhoz

A Szakszervezetek Országos Tanácsa táviratot küldött Rautelinnek, a finn építőmunkások szakszervezete főtitkárának. A táviratban a Szakszervezetek Országos Tanácsa 1.600.000 szervezett magyar dolgozó nevében forró elvtársi üdvözlését küldi a harcban álló finn munkások részére, a szeptember 1-én sztrájkba lépett finn építőmunkásoknak. A magyar dolgozók

— mondja a távirat — akik felszabadultak az imperializmus rabsága alól, harcos üdvözléssel küldik a sztrájkban álló finn munkástársainknak és szolidaritásuk kifejezésül 50 ezer forintot ajánlanak fel és küldenek a küzdelemben álló finn munkások támogatására. Folytassa hátrán harcát a finn munkások részére a győzelem kivívásáért.

A monarchofasizisták súlyos vereséget szenvedtek

A szabad görög rádió jelenti: A görög szabadságharcosok Nyugat- és Kelet-Macedóniában, valamint Tráciában napról napra sok rajtaütésszerű támadást hajtanak végre. A keletmacedóniai Szterna község közelében a demokratikus haderő egységei súlyos veszteségeket okoztak egy

ellenséges köteléknek. Alexandrupolisz város közelében a demokratikus haderő romboló osztagai felrobbantották az ellenség egyik csapat- és lövészállító vonatát. Tráciában a demokratikus haderő kötelékei benyomultak Metaxades megerősített községbe.

A magyar protestánsok válasza az „Osservatore Romano“ rágalmaira

A magyar protestánsok „Hungarian Church Press“ c. hivatalos sajtótudósítója nyilatkozatot tett közre megállapítva, hogy a vatikáni félhivatalos „Osservatore Romano“ egyik utóbbi számban valótlanoktól hemzsegető „tudósítás“ jelent meg a magyar protestánsok helyzetéről. A közlemény minden egyes állításra annyira nyilvánvaló hamisítás, hogy bárki megcáfolhatja, aki kismértékben is ismerős a

magyar protestánsok viszonyával. A tudósító sorra cáfolja az Osservatore Romano-ban közölt állításokat, majd megállapítja, hogy a „Vatikán lapjának mostani tudatos rosszindulatú és valótlan megnyilatkozásában nem irántunk való felelősséget látunk, hanem visszakívánást annak a rendszernek, amely ellen történelmünk során olyan sokat küzdöttünk és áldoztunk.“

Forogassuk a történelem lapjait

Huszácvetüs Gyöngyösön 1849-ben

Egyik huszárrör parancsnoka: villogószemű, hetyke bajuszú kiskún huszártizedes, 1849. januárjában parancsot kapott, hogy poroszkálja körül Mezőkövesdet. A huszár teljesítette a parancsot, de mivel semmi érdekesebb kalandban nem volt részük, gondolta, „benéz“ még Gyöngyösre is hátha történik valami érdekesebb harci esemény. Mi az a pár kilométer egy gyors-esszű és gyorslóú kiskún-huszárnak?

A város végén megtudta hogy a császári 8. vétéreszed nem régen vonult el onnan, de az ezredes még a szállodában van. Ötletes ésszel és nem kis huszárvirtussal megáldott tizedesünk pillanatig sem tévovetett. Lóral szállt és felkocogott az ezredes szállóbeli szobájához. Ott „állendően“ bekopogott. A szobából harsány német szó hallatszott:

— Herein!

Erre a tessékeltésre tizedesünk benyitott s azonmód, szabályos feszes „vigyáz“-állásba helyezkedett s a hűledő császári ezredesnek még „szabályosabban“ jelentette:

— Ezredes úr, jelentem ezredes úr a foglyom!

Az ezredes dült-fült mérgeben. Ekés császári-heroldi káromkodásokat morzsoló szét a fogai között, de egyebet nem tehetett, mint a tizedes parancsára összecsomogotta holmiját és — szögyen ide, szögyen oda — a keménytekintetű huszár előtt kibálgott a szobájából.

A tizedes átadta magasrangú foglyát járőrtársának s ő ma-ma még „körülnézett“ tüzelemben a városban. Szemlelődsé során értesült, hogy a városkapitány is fekete-sárga érzelmű, erre természetesen arról sem feledkezett meg, azt is meglátogatta és éppen olyan meglepődésszerűen foglyulejtette. Miután úymódon két értékes „szakmány“ szerzett, mint aki Mezőkövesd körüli portyázását eredményesen befejezte, két jeles foglyával és büszke járőrével bevonult csapatlestéhez.

A derűs „fogásnak“ Gyöngyös városa is megadta az dráb mert a fekete-sárga császáriak később, rövid időre visszatértek s értesülve a történetekről mérgükben 30.000 forint hadisarcot vetettek ki az amúgy is agyonnyargatott magyar városra.

Értesítjük Olvasóinkat,

hogy régi kívánságukat teljesítve hirdetési és előfizetési osztályunkat szélesebb alapokra fektettük.

Az alábbi lapok részére veszünk fel hirdetéseket és előfizetéseket:

Dolgozók Világlapja	1 óra 4.—	Autó	1 óra 3.—
Képes Figyelő	„ 5.—	Magyar Mezőgazdaság	„ 2.—
Köznevelés	„ 4.—	Magyar Közlöny	„ 37.50
Asszonyok	„ 2.—	Forum	negyed évre 7.50
Színház és Muzs	„ 2.—	Kert és Szőlő	„ 9.—
Élet és Tudomány	„ 3.—	Ipari Értesítő	„ 30.—
Magyar Rádió	„ 4.—	Közgazdasági Értesítő	„ 25.—
		O. M. B. Közlöny	„ 25.—

Ezzel az átszervezésünkkel is olvasóink kényelmét kívánjuk szolgálani.

Hazaöttem DEBRECENBE...

ESTÉLCETÉS SVÉD SÁNDORRAL
 Derős mosoly a világhíró magyar művész arca, amint közvetlen beszélgetésre invitál. Egy éve járt Debrecenben két hangversenyt is adott, s a debreceniek szívukba fogadták.
 — Úgy érzem, mintha hazajöttem volna Debrecenbe — mondja Svéd Sándor a nagy magyar baritonista sok barátom van itt, ismerős arcképek látnak mindenütt. Meleg barátság fűződött meg a városunkhoz, akik rendkívül nagyra becsülik és az agilis Káldor Elza tanárnőnkönél, akik tőlük lehetne most is, hogy lejájjék a kedves városomra, váli Debrecenbe.
 E mondja Svéd Sándor, hogy mostani debrecenit útját felhasználja arra is, hogy a Hortobágyra kimenjen Szereti a nagy magyar pusztát.
 Most „budapesti hejjes pogár” lett Svéd Sándor. A „hejjes pogár” kifejezést Debrecenbe tanulta a művész, valahán a városokhoz volt ez a tífulusok. Budán a Pasareti-úton vásárolt egy villát külföldi körútjai után megpiheneni ide tér majd haza.
 Arról kérdezzük, mi történt a művész életében az elmúlt egy esztendő alatt:
 — Olaszországban, északamerikában jártam, a newyorki Metropolitanban autóm hangversenyt. San Franciscóban a Csonka-gépgyár partján jutottam el, tornán során. Új műsoromban a Bartók-daloknál volt különösen nagy sikerem. A háhatatán magyar zeneszerző egyik dal-sorozatát nekem írta annak idején, különös kegyelettel énekeltem ezt a Magyarországon még alig hallott sorozatot.
 — Amerikai körútom során a legnagyobb kedvvel a pittsburghi, buffalo, detroiti, olivlandi, magyar munkások előtt énekeltem. Egy-egy hangverseny után szinte rögtönzött előadást kellett tartanom a magyar hallgatók megpróbáltatásai: beszélek nekik Magyarországról. Elmondottam mindazt a sepeket, amit itt láttam, a esodlatos gazdasági fellendülést a rohamtempóú újáépítést.
 — Több, mint három hónapja vagyok itthon és különös büszkeséggel tölti el, hogy a csopeti sportcsarnokban szünet munkások előtt énekelhettem. Egy teljes napot töltöttem a hatalmas csopeti gyárban, beszéltem a munkásokhoz, akik Amerikáról kérdegettek és örömmel meséltem el nekik, hogy a béke erőt az amerikai nép szívében is növekedni.
 A mai magyar művészek missziója van. Nemcsak szórakoztatni kell a népet, hanem hivatása hirtünkkel növelni a világhíró s a művészet erejét: gyarapítani a béke erőt.

A Csonka gépgyár és Ganz hajóműhely dolgozói csatlakoznak a Hofherr gyár felhívásához

A Csonka gépgyár dolgozói gyűlést tartottak, melyen nagy lelkesedéssel jelentették be csatlakozásukat a Hofherr-gyár felhívásához, de ők már 21 nappal hamarabb akarják befejezni a tervet.

Erdei Andor olvasta fel a határozati javaslatot, mely egy új korszakot indít meg a Csonka gépgyár dolgozói életében. A javaslat a következő:

A HATÁROZATI JAVASLAT:

A Hofherr-gyár dolgozóinak a hároméves terv határidő előtti teljesítésére vonatkozó felhívásához a Csonka-gépgyár dolgozói bejelentették csatlakozásukat: „Mi, a Csonka-gépgyár dolgozói listában vagyunk azaz, hogy a szocializmus a kapitalizmust csak a munka magasabb termelékenységére alapján győzheti le és ezért vállaljuk üzemünkben: 1. A hároméves terv rákérülő részét határidő előtt 21 nappal, december 10-re teljesítjük; 2. Ezen idő alatt a munka termelékenységét 10 százalékkal emeljük.”

Ennek elérésére a betegállományban levőket rendszeresen ellenőrizzük. A három és fél százalékos beteglétszámot két és fél százalékkal csökkentik, ami 1500 termelőórát jelent. Munkaidő alatti eltávozásra magányban csak alaposan megindokolt esetben adnak engedélyt és ezzel 700 termelőórát nyerne. Egyéb intézkedésekkel havi 2550 órát takarítunk meg.

A selejt nélküli dolgozó munkásokat jutalmazni fogják, a selejtet gyártókat pedig szigorúan

felelősségre vonják. A művezetők csoportvezetők és revizorok mutatószámának megállapításánál a hatáskörükben tartozó dolgozók selejtiének nagyságát döntő módon figyelembe veszik. Minőségi brigádokat állítanak fel, jobb műszerekkel szerelik fel a reviziót- oktató előadásokat tartanak a revizorok és a termelésben résztvevő dolgozók számára. Szigorúan érvényesítik az egyéni felelősség elvét

AZ EGYÉNI VERSENYBEN

Állók számát háromszorosára emelik. Az egyéni verseny megkönnyítésére a gyári tervet műhelyenként, brigádonként és egyénekenként felbontják, a munkapadokig kidolgozzák. Az egyéni verseny megszervezése mellett a szűk keresztmetszetek leküzdésére egy esztendőre egy horizontos, egy körszerű és egy szögletes minőségi brigád alakítanak.

A kitűzött termelési eredmények elérése érdekében megerősítik

AZ ÜZEM NÉPNEVELŐ CSOPORTJAIT

A népnevelők az őszi oktatási időnyben szemináriumokon vesznek részt. Az üzemi dekorációs feliratokon, falújságokon az egyes üzemrészek termelési eredményeit hetenként közlik. A parbizalmiak legfontosabb feladata a hozzájuk tartozók termelésének ellenőrzése.

A MUNKÁSOK SZAKMAI TOVÁBBKÉPZÉSE

érdeklében egyes munkacsoportok részére havi két-három elő-

adásból álló szakmai ismertetést tartanak.

A VERSENYMOZGALOM KISZELESÍTÉSE

érdeklében az üzemkönyvelés vállalja, hogy adatait havonta a termelési megbízott rendelkezésére bocsátja, hogy az rámutathasson a hibákra és azok kiküszöbölésére mozgósíthassa a dolgozókat.

A Csonka-gépgyár dolgozói végül kifejezték reményüket, hogy a Hofherr-gyár felhívásához az üzemek tömegesen fognak csatlakozni és ilymódon erősítik a Szovjetunió-vezette békétábrót.

Tömeges hozzászólások után nagy lelkesedéssel fogadták el a határozati javaslatot.

MI IS OTT LESZUNK!

A Ganz hajóműhely dolgozói amikor eljutott hozzájuk a Hofherr-gyári felhívásának híre egy emberként mozdultak meg:

— A termelékenység növelésénél, a terv időelőtti teljesítésénél mi is ott leszünk.

Elhatározták a Ganz hajóműhely dolgozói, hogy a termelékenység emeléséért és a 3 éves terv időelőtti teljesítéséért az eddig elért 114—118 százalékos termelést legalább 5—6 százalékkal emelik. Most lázban ég az egész műhely, a határozati javaslat még nem készült el, de a határozat már tetet őr. Uj frissebb ütemet vernek a kalapácsok lendületesebben mozognak a szerszámok, a munka termelékenységének emeléséért új, lelkes küzdelem indult meg.

Minden tankönyvet megvásárolhat a „MÉLIUSZ” könyvesbolt

Könyvterjesztő Nemzeti Vállalatnál.

Bosszúból le akart löni két embert

A múlt nap Körösszegapátiban Pénzes Viktor korcsmáros ablakán valaki kétszer belőtt. Az egyik golyó Pénzes Viktor, a másik felesége ágyát érte, de szerencsére senkit sem talált, a párnát, paplant lötte keresztül a merénylő.

A vizsgálat során megállapították, hogy Zima Dezső 25 éves földműves, körösszegapáti lakos volt a lövöldöző, aki bosszúból akarta agyonlőni Pénzes Viktort és feleségét. Zima este Pénzes korcsmáróban kuglizott, borozott. A fizetésnél vitája támadt Pénzes fiával, meg akarta ütni, de Pénzes Viktor megelőzte, bántalmazta, majd kiteeséltette a korcsmáróból. Ekkor ittas állapotban elvesztette a fejét, hazasieltett vadászfegyverrel, már az utcán lövöldözött, kilenc töltevényből csak három maradt. A lövöldözés zaját meghallotta Pénzes korcsmáros és sejtette, hogy ellene is tervez valamit Zima, mire feleségével együtt besietett a konyhába és amikor Zima kétszer egymásután belőtt a nyitott ablakon keresztül az ágyakra, már nem volt senki a szobában. Zimát a rendőrség őrizetbe vette, szándékos emberölés kísérlete miatt az államügyészség őrizetbe vette.

Könyvankét Debrecenben

A Könyvterjesztő Nemzeti Vállalat vasárnap Debrecenben nagyszabású könyvankétot rendez. Az ankét két új könyvkiadvánnyal két értékes, újszerű mezőgazdasági kérdéseket tárgyaló könyvvel foglakozik.

A könyvankéten, melyen a részvétel teljesen díjtalan, bizonyára nagyszámúban vesz részt a debreceni közönség. Az ankét helyét, időpontját és az arra Debrecenbe érkezők nevét holnapi számunkban közöljük.

Szerződés a nagyobb termésre és a könnyebb munkára

OU, ahol a debreceni—miskolci betonútról lekanyarodunk Hajdúbószorménybe, az eldugasz mellett frissen szántott barázdák fénylenek. De igen rosszul van megcsánva a kábarázdák ékleteitlik és a minduntalan agaskodó kőrök árulkodnak a munka hiányosságáról. Nem is csoda. Távolabb feltűnik a föld gazdaja, nyirkorgó eke után cammog oly lassan, ahogy a tehének diktálják az ütemet. Mert két fejőstehen húzza az eke, bamba szeműkben fájdalommal csodálkoznak, főgyük szikkadt és az oldalborádk is kilátszanak. Jó volna beszélgetni az emberrel, de nem lehet valami jó kedve a fordulónál nagyot káromkodik, nem merjük megszólítani. De vannak ebben a városban vidmabb emberek is.

NEM KELL GYALOG-NAPSZÁMBA JÁRNI

Itt mindjárt a földművevesszöveketet iródjában is. Olyan hangosság van, hogy aki ide belép alighanem kivülelejtí rossz hangulatát. Táblák függnek az asztalok fölött, ezek igazítják utba a látogatókat: „Szerződéses termények elszámolása”. „Liszt-ügyek intézése”, amott meg: „Szántási ügyek”. De aki most lisztügyet akar intézni, vagy szerződéses terményével elszámolni, nem jut egykönnyen előre. A szántási ügyek asztalánál állandóan tizenöt-huszan tartózkodnak. S még hozzá nem is zavartatják magukat, összeállnak beszélgetni a terem közepén. Így aztán megcsik, hogy aki lisztügyben jön, az is megáll náluk, duzzasztja a beszélgető kört s ha érdekeset hall, közbeszól.

Varga János beszél most, mert ő már megkötötte a szerződést mind a nyolc holdjára: — Azt az egyet mondjátok

csak meg, hogy mikor törődtek envelem, hogy mennyi terem, meg hogy a legjobb időben végzem-e a legzukságesebb munkát? Mehettem igát kolduini, aztán meg hóttra dolgozni magam egész nyáron a földszántásért? Es tetejébe milyen munkát végeztek? Se hideget, se meleget, csak hogy minél hamarabb meg legyen és minél több gyalognapszám járjon érte.

A GEPÁLLOMÁS IDŐBEN ES JÓL VÉGI A MUNKÁT

— Az igaz — mondja most Tóvises Péter lassú megfontolt hangon —, hogyha kijön a rendelet, hogy a vetést- vagy a mélyszántást ekkorra, meg akkorra el kell végezni- akkor mi csak előszedjük a szerződésün-

ket, megnézzük s megnyugszunk. Itt áll benne, hogy a gépalomás elseje a harmincadika között minden vetésre szánt leszerződött földet felszánt: az őszi mélyszántást a tavasziak alá meg november 30-ára végzi el.

— Elvégi azt, ha kisbalták csnek is.

— Láttuk tavaly ősszel, hogy csináltak szinte foggal-körömmel.

„TIZ SZÁZALEKKAL OLCSÓBB HA SZERZŐDÜNK”

— Most 500 hold körüli áll a leköttöt terület a tárcsásas és szántás összesen, mennyit köthetünk még le? — kérdezi Sörögő az összeiró.

— Hetezer holdat tudunk el-

A Tító-klikk dözsöl — A MUNKÁSOK ÉHEZNEK

Tító, Kardelj, Rankovics áruló klikkje, az USA imperiálizmus szolgálatában, nem törődik azzal, hogy míg ők villáikban szórakoznak — a jugoszláv dolgozók éheznek. A jelenlegi élelmiszeradag a lakosság kalória szükségletének alig 40—50 százaléka. Súlyosbbitja a helyzetet, hogy a jegyekre kiadott élelmiszereket a munkások rendszeretlenül kapják, meg hozzá hányosan is. Hónapszámba nem látnak húst, zsírt, lisztet, főzelékeket és tej is ritkán kerül az asztalukra.

„Éhezünk — írja egy jugoszláv munkás — ha azonban valahol beszélni merészeinek erről, azt mondanák, hogy lázítok. Persze, hogy lázítok, ha a gyomor lázadozik...”

Rádió utalványát

azonnal beváltom bármilyen ORION készülékre, 18 havi részletre előleg nélkül. **MAYER mérnök** Kossuth-utca 13. sz.

A Szovjetunió külügyminisztériuma leleplezte Tító és bűntársai Gestapo-politikáját a politikai foglyokkal szemben is, akiket vad állati módon kínoznak, éheztek nek. Zágrábban a Száva után megrendítő eseményeknek lehetünk szemtanúi. A börtön falai alatt egy tucait kislgyermek állott, akik azért jöt ex oda, hogy szülieiknek bedobálhasanak saját szájuktól elvont kenyérdarabokat.

Az éhező jugoszláv dolgozók megdöbbenését fokozta az a tény, hogy a Tító-klikk az augusztus elsején megkötött jugoszláv-olasz kereskedelmi szerződés értelmében nemcsak fontos stratégiai nyersanyagokat, hanem még élelmiszereket is szállít Olaszországnak.

Amerikai kenyéradó gazdák kedvéért a belgrádi urak éheztek a jugoszláv népet.

SZÓROLAPOT a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt.-től Bajcsy-Zsilinszky u. 1. Bikabérbház.

Érthetetlenül enyhe ítéletet hoztak két szabotáló kulák ügyében

A népi szervek ébersége folytán sorozatosan leplezik le a kártevő kulákokat, akik a dolgozók, mindnyájunk kenyérére törve szabotálják a mezőgazdasági termelést.

Kedden tárgyalta a bíróság Duró József zsákli kulák szabotázs bűnügyét. Durónak 32 holdja, 58 serése van. Beszolgáltatási kötelezettségének nem tett eleget, húzza, halasztotta. A törvényszék úzsora egyesbírája a tárgylást több irat, beszolgáltatási cséplési elszámolás beszerzése végett elnapolta, — bár már rögtön ítéletet hirdethetett volna.

G Serdül Sándor bihartordai 55 holdas kulák úgy sz botálta a termelést, hogy asztagját hanyagul rakta, az eső ellen nem védte, a

nedves asztagot nem szárította, nem forgatta, ennek következtében 132 kereszt búza, 20 kereszt zab, 10 kereszt árpatermés, két szekér borsó megromlott, kieslért, a terményben 10—20 százalékos veszteséget állott be, ezáltal a nemzetgazdaságnak komoly kárt okozott. Az uzorabíróság érthetetlenül enyhe büntetést szabott ki rá, mindössze 1000 forint pénzbüntetésre ítélte, ebből is eddigi fogságával 650 forintot kifizeltnek veti. Az államügyész súlyosbbitásért fellebbezett.

— 9 tanúval totó szelvényeddel ne dobd el, mert összegyűjtve azokat vigaszdíjban részesíthetsz.

Plakátot
 a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt.-től
 — Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. Bikabérbház. —

Leningrádban a kohászok értekezletén Cseburkov moszkvai mérnök előadása során rendkívül érdekes dokumentumra mutatott rá a technika történetéből. Általában azt állítják, hogy a gölyöscsapágyakat legelőször Angliában és Németországban használták a múlt század végén. Cseburkov mérnök bebizonyította, hogy a gölyöscsapágyat először Oroszországban alkalmazták már a XVIII. században.

Az 1770. évben az egész világot bejárta a hír, hogy Oroszországban példátlanul nagyméretű sziklát toltak el Lahta faluból Pétervárra. A gránit-monolit súlya 90 ezer pud volt és a hatalmas sziklát az oroszok „menyőknek” mondották. Ezen a monoliton állították fel azután Nagy Péter híres rézből öntött lovasszobrát.

Az eseményt, a szikla betolását a városba, egykorú metszetek megörökítették. Cseburkov mérnök bemutatta a metszeteket, amelyeken világosan látható, hogy a „menyők”-nek nevezett gránit-monolitot bronzból készült gölyöskön görgették. A gölyösköt különlegesen öntött pántok csatornáin helyezték el, vagyis görgő csapágyakba, amelyeket a jelenkori iparban még széles körben használnak.

AZ ÚJÍTÓ KONGRESSZUS ELE

A szovjet nép energiáját az új gazdasági ötvenes terv idejéig teljes mértékben ki kell használni. Szakadatlannal növekedik a találmányok és újítások száma. Az elmúlt évben például — írja Kaszatkín professzor — az újítások száma a tavalyihoz képest 42 százalékkal növekedett, s a megalkarítás, mely alkalmazásukból kezdődik, 50 százalékkal emelkedett. Az alkotó munka egyre inkább jellemző vonása lesz munkásságunknak, kolhozparasztaimnak, értelmiségünknek. A nehéziparban például minden ötödik munkás és mérnök rendelkezik már valamiféle hasznos újítás kezdeményezésével.

Helyesen javasolja a Literaturnaja Gazeta több olvasója, hogy egyes vállalatok költségvetésük keretében kísérleti üzemeiket hozzáadják létre, új gépek készítésének tapasztalataira. Ezeket az üzemeiket képzett szakmunkások, mérnökök vezessék, akiknek nagy gyakorlati és szervezői tapasztalataik vannak. Helyes az is — írja Kaszatkín professzor válaszában —, hogy az újító felfedezések felhasználásából származó megalkarítás eredményeiből a vállalatok újtóikat arányi jutalomban részesítsék.

Az újítóknak részt kell venniük új találmányaik elkészítésénél és ott, ahol új munkamódszereiket találnak a többi munkások, hogy a természetben való felhasználás ne csak a kísérleti üzemekben, hanem a gyakorlati munkában is megvalósuljon. Az újító kísérleti laboratóriumot korszerű felszereléssel kell ellátni, olyanval, amely lehetővé teszi az ott alkotó munkások, technikusok számára, hogy a legkomolyabb, legelmélyedőbb munkát végezzék az új konstrukciókon. Kaszatkín professzor javaslatát, mely szerint minden újítótól véssenek egy úgynevezett „folyószámlát”, melyen az egyes újító-felfedezéseket és azok felhasználását vezetik. Ez hasznos képet mutatna minden konstruktor alkotó munkájáról.

Tanácsai között a találmányi intézet vezetője az újítók figyelmébe ajánlja, hogy ne foglalkozzanak egyszerűre többféle témával, egy-egy elképzelés megoldását vezessék végig a kísérleti laboratóriumban, sőt vegyenek részt a természetben való bevezetésénél is és csak azután kezdjenek új feladatokhoz. A szakszervezetek igen nagy segítségére vannak az újító felfedezőknek s a jövőben még nagyobb segítséget tognak nyújtani azáltal, hogy időszakonként tanácskozó konferenciákat tognak összehívni az újító felfedezők tapasztalatainak kiértékelése céljából.

Moszkva 802 éves

A 802 éves Moszkva — akár csak ma — évszázadokon át az orosz élet központja és szíve volt. Kezdeve attól, hogy 1147-ben Dolgorukij herceg gerendákból épült házákból megteremtette, nem került le többé a világtörténelem lapjairól. Moszkva az orosz államiság bölcsője és a nemzeti egység központja lett. Mindig a lelke volt annak a földnek, amelynek szabad és nemzeti földde kellett lennie és ez a fordulat — amikor a nép ura lett hazájának — 1917 október havában következett be. Azóta Moszkva a szovjet népek szíve, dicsősége és büszkesége. A nép és Moszkva viszonya is elmélyültebb ma, mint valaha.

Moszkvában, a Vörös-tér mauzóleumában pilhen Lenin, aki megmutatta az emberiségnek a szocializmus vezető útját. Moszkvában él Lenin életének folytatója, Sztálin. Itt fogadták el a Szovjetunió népei Sztálin művét, a szovjetország népeinek alkotmányát. Itt születtek meg a sztálini öt éves tervek, amelyek gyökeresen megváltoztatták az egész ország arculatát. Ma a szovjetember szemében Moszkva nemcsak az ország központja és fővárosa, hanem a haladás fállyavivője, az új szovjet kultúra jelképe is.

Amikor a fasizta hadsereg Moszkva külvárosai előtt állt, az egész szovjet nép megértette, mit jelent a Moszkvát elfoott útközvet. Ezért élre, halálra harcolt, védte Moszkvát: szabadságát, életét és hazája jövőjét. Moszkvából irányították minden front, az egész háborús termelés és a nagy

Új üstökös fedeztek fel

A brerai csillagvizsgáló intézet közli, hogy augusztus 24-én este 10 órakor egy tizenegyedik nagyságú üstökös fedeztek fel. Az új üstökös felbukkanása élénk vitát váltott ki csillagászati körökben.

Az egyik szétszaggatott ruhában boladozva ment. Vizenyőskék, zavaros szemtel földre szegte. Elgyengült lábával nehezen lépkedett a tarlón.

A másik géppisztolyát a kezében nyugodt, iriss léptekkel ment utána.

Az első Villi Renner lövés volt. Repülőgépet szovjet vadászok lőtték le. Így lett Villi Renner fogoly.

A másik a szovjet hadsereg tisztihelytése volt és Vergelisenk hívták.

Körülotük lekdűdt a széles orosz föld.

Lenszinü búzatáblák, zöldelő erdő a távolban, kis tavaszi baránya felhők a kék orosz égen. Az út hosszú! A német menés közben visszatekintett.

— Ez bizonyára tisztihelytes — mormogta és nem is várt feleletet, hiszen németül kérdezett.

— Igen tisztihelytes vagyok — felelte Vergelis.

A német meghökkenett.

— Oh, maga ért németül? — Igen.

A német Vergelise nézett és egy pillanat múlva újra megszólalt.

— En is tisztihelytes vagyok — Vergelis hallgatott.

— Lehet, hogy egyedök is vagyunk — folytatta a német.

— Lehet.

Villi Renner elgondolkozott.

— En huszonhárom éves vagyok — mondta végre.

— En is huszonhárom éves vagyok — felelte Vergelis és elkomolyodott. Eddig a percig lehetetlennek tartotta, hogy közte és között a fasizta között bármi is azonos legyen. Es most volt.

— Huszonhárom éves vagyok — ismételte a fasizta repülő navigátor lövész Villi Renner — és már átrepültem az egész Európát.

győzelmek szervezésének munkáját. Sztálin dolgozószobájában született meg a Szovjet Hadsereg ragyogóan végrehajtott hadtervvel. S amikor einéműiták a fegyverek, Moszkvában gyűltek össze a nép választottjai, hogy elfogadják az új öt éves tervet; és megnyitassák a szovjet nép előtt a jövőbe vezető még szélesebb utat.

Moszkva hatalmas, sokszáz négyzetkilóméter területű város. Több, mint egy hónapig tartana, ha valakinek eszébe jutna gyalog végigmenni három ezer utcáján. — Ha ezeket egymás mellé tennék, Leningrádtól a Fekete-engerig érne.

A Szovjetunió fővárosa az elmúlt 10 esztendő alatt hatalmas változáson ment keresztül. Sztálin maga dolgozta ki 1935-ben Moszkva új építési tervét, amelynek legfőbb elve az emberrel való gondoskodás. Az óriási méretű új építkezésekkel megváltoztatták a régi külvárosok képét és külsőségét, vagy felszerelés tekintetében eltűnt a különbség a munkásnegyedek és a város központja között. A régi lerakodóhelyek, szemétdombok helyén új parkok épültek és az ősi város — bár megőrizte történelmi arculatát — a tágas, egyenes utak, nagy terek, hatalmas hidak városa lett. Egyes helyeken, hogy az utcákat kiszélesíthessék, a régi házakat néhány tíz méterrel is odább tolták. Az emberrel való gondoskodás elve határozta át a törekvést, hogy az új rendezésben a lakosoknak a lehető legtöbb kényelmet és otthonosságot biztosítsanak. Megteremtették a legkedvezőbb feltételeket a munkához, pihenéshez és szórakozáshoz és megvalósították a jóléti és egészségügyi követelmények összhangját is. A lakónegyedekben parkok, játszó- és sétéltérek épültek és a földalatti villamos új szakaszainak megnyitásával, ezt a közlekedési eszközt; tették a városrendezés alapjává.

Moszkva, a Szovjetunió szíve, millió és millió lakosa között a Szovjetunió minden nemzetisége megtalálható. Moszkva a Szovjet-kultúra központja is. A szovjet tudományos kutatómunka a főváros tudományos intézeteinek roppant hálózatára támaszkodik. Különleges szerepe van a szovjet értelmiség kinevelésében is. Nemcsak a művészeti élet, hanem az egész népművelés központja is. A Párt és a szovjet kormány Moszkvában a főalkolák hatalmas hálózatát létesítette, amely az egész ország számára kérdéseket nevel. Nagyüzemet és szakmunkásképző iskolákat, munkásklubjait miniatúr szolgálnak az egész országnak.

Az Októberi Forradalom győzelme óta Moszkva nemzetközli jelentősége felemelkedett. Nemcsak az igazi forradalmi gondolat, hanem a győzelmes proletár forradalom példájaként egyetlen világközpont tá vált. Soha sehol nem gyakorolt még elmélet olyan hatást távoli országok és világrészek sok millió tömegére, mint a marxizmus-leninizmus, amelynek Moszkva az őrzője és megvalósítója. Ma, amikor a világ minden részéből száz és százmilliók tömörülnek a béke zászlaja alá, ezek a hatalmas tömegek Moszkva felé tekintenek, ahol a béke és a szocializmus lobogója leng.

Ez a szó: Moszkva — sokat jelent. Jelenti a szabadságot folytatott győztes harcot. Jelenti a békéért küzdő emberiségnek és a világ ifjúságának az utat a boldogabb, fényesebb jövő felé.

Kétszemélyes vastüdő

Budapest közegészségügyének fejlődése ismét jelentős állomáshoz érkezett, a Szent László-kórházhoz megérkezett az új kétszemélyes vastüdő, a súlyosabb természetű gyermekbénulások legfontosabb gyógyeszköze.

Ketten

Irta: Valentin Katajev

Elgondolkozott és utána kijávitotta. — Majdnem az egész Európát.

A szovjet tisztihelytes elmosolyodott. Aztán halkán felnevelt, mert a német tisztihelytes így mondta: „majdnem”. Igen, Európa a Szovjetunió nélkül nem Európa. Villi Rennernek nem sikerült befejteni útját Európán keresztül. — Széltől Junkers-gépe nem messze egy orosz városotl zuhant le. — Ezért kellett hozzátennie a szót: majdnem.

— Igen, átrepültem majdnem egész Európát. Voltam Bukarestben is — folytatta Renner.

— No és mit tud mondani Bukarestről?

— Bukarestbe sok szép ház van — mondta gyorsan Villi Renner — és voltam Hollandiában is.

— Es mit látott Hollandiában?

— Rotterdamban nagyszerű gazdaság üzletek vannak. Ezenkívül voltam még Lengyelországban. A lengyel lányok kézz vaperák?

— Es Görögországban?

— Nekik elsőrendű konyhakuk van.

— Es olvasott már valaha valamit?

— Olvastam Hitlerrel a Mein Kampfot.

— En Heinrich Heinét nem olvastam?

— Nem! Heinrich Heine zsidó volt.

— Es Leo Nikolajevics Tolstojt?

— Nem Tolstojt félvér volt.

— Es Thomas Mannat olvastam?

Nem, olvasni nem olvastam, de eltiteltem őket. Eszen utcáin is égettem el könyveket. Ismeri Eszent?

A fasizta idegeen Vergelise nézett a földrajzi ismereteiről kezdett beszélni. Bőbeszédű volt és szerette dicsekedni.

— Nézzél keletre ember! Tekintet mindig csak kelet felé kell vetned — mondotta Vergelis.

A német fiatalember szeméi ostobán és kíváncsian néztek keletre. Idáig kezeinek Németországból parancsoltak. Jól eszébe véste a Führer szavait arról, hogy ahhoz, hogy itt rend legyen, előbb minden oszlópra embert kell akasztani. Ezeket az aforizmakon építette fel erkölcsét. Egyszer egy öreg antifasiztát kellett az egyik koncentrációs táborból a másikba vinnie Villi Renner útközben megkínózta áldozatát és végül agyonlőtte. Természetesen minderről nem mondott semmit a fiatal orosz tisztihelytesnek.

— Mondja, Renner, tudja maga egyáltalán, hogy ki ellen harcol?

— Nem tudom. Egyszerűen az emberekbe lövöldözöm. Az állatokat a vadászoknak hagyom.

Mit mondhatott volna még Villi Rennernek? Mit mondhatott volna ennek a teremtménynek önmagáról. A fiatal orosz költőről, aki az új életéről írt verseekönyvet. Beszélhetett volna arról, hogy már hat éve építenek messze kelet országokban egy csodaszép városot? Vagy beszélhetett volna neki barátjáról a kiváló traktorosról. Beszélhetett volna minderről ennek ki csendes városkákát és falvakát égetett fel és úgy lötte le az embereket, mint az állatokat?

Beérték a parancsnokságra, Villi Rennerrel elvezették és Vergelis sző nélkül visszafordult állomáshelye felé.

OSTULKOT, 4000 éves egészségos fogsort, kőkorszaki farkaságyar-nyakéket találtak az alsónémedi homokpuszta mélyén végzett ásások során. Egy Szántó Boldizsár nevű alsónémedi vadór jelentette, hogy a határban „őreg portékákat” lelt. A kutatás során 42 Kr. e. 2000 körülí sírföldrőt tártak fel. Ennek a kőkorszakbeli kultúrának sehol a világon nincsenek nyomai, csak Magyarországon.

A KULTUSZMINISZTERIUM ezindarabtema pályázatának I. díját Egri Viktor szlovákiai magyar író, a II. díjat Forgács István szegedi rajztanár nyerte, aki az 1728-as szegedi boszorkányperket mögött húzóó társadalmi kérdéseket tárgyalja.

JODKEZELESEL a gölyvás gyermekek 95.2 százalékát meggyógyították a pécsi klinikán. — Eddig 849 gyermeken végeztek jódkezelést.

HÁROMSZAZ magyar újítás és ötmillió találmány kiállítása lesz Budapesten a Múcsarnok épületében szeptember 24—25-én az újító kongresszusa kapcsán. A kiállítás gazdag anyagának fényképpontja lesz az a fényképsorozat, amelyben a Szovjetunió sztahanovistáinak a technika forradalmassítása terén véghezvitt alkotásait mutatják be.

ELKÉSZULT az első magyar hábitékélmény Petőfi: Megy a juhász zamáron költeményének leldolgozása Magyarországon egyébként több mint 1000 bábszínház működik.

A ROZSDÁSODAS megakadályozására új anyagot kísérleteznek ki a szegedi egyetem.

A TUDOMÁNYOK támogatása egyik legfőbb biztosítéka iparosodásunknak — mondotta Alexia György, a Tudományos Tanács főtitkára. — Iparunk fejlődését országunk félgymagjai helyzete határozza meg éppen. Az ipar túlságos fejlődése ellenkezett az akkori uralkodó finánciókészek helyzetével, tehát bizonyos fokig háttérbe kellett szorítani. Nehézipari, bányászati és kohászati téren, amely minden ipar alapja, ásatag módszerekkel dolgoztunk. Hogy ezen a téren komoly eredményeket érjünk el, nem elég átvenni a gyakorlati módszereket más, hasonló technikáktól, hanem kutató laboratóriumokra, új módszerekre van szükségünk. És ebből a szempontból döntő fontosságú kémiai iparunk. Ennek segítségével leszünk képesek hazai nyersanyagainkat a leggazdaságosabban felhasználni. Es itt óriásiak a kitéások, mert országunk földjében kincsek rejtlenek és a kémia csodákra képes! A tudomány támogatása tehát egyik legfőbb biztosítéka iparosodásunknak. De mezőgazdaságunk fejlődése szempontjából is felmerhetetlen hogy mit jelent az alkotómányának ez a szakasza. Mezőgazdaságunk, a nagybirtok külterjes gazdálkodásából és a kisparaszti primitív tapasztalatainak gyűjtéséből állott az elmúlt rezszeimben, pedig tudományos alapon a haladó biológia és a mezőgazdasági ipar biológizálásából ezen a téren is csodákat lehet művelni. Nem elég, hogy megokszorozzuk a termelést, hanem újfajta termékeket kell létrehozni. Hogy egy példával éljek: a magyar gyümölcs elsősorban és világszerte elismert, de gyakran elfogy, ugyanakkor a Szovjetunióban a hidegebb éghajlat ellenére lagyálló gyümölcsöket tudnak teremlni. Ez a tipikus esete annak, amikor az ember a haladó tudomány segítségével a természet erőit legyőzheti a biológia modern elveinek laboratóriumi kísérletezésével. Országunkban a gazdaságad valóságban a porban hever, le kell érte csak hajolni, lehet, hogy mélyen, de érdemes...

